

*Затверджена
рішенням педагогічної ради
Маріупольського міського ліцею
Протокол № 1 від 19.01.2016 р.
Голова педагогічної ради директор ліцею
_____ Т.О. Акульшина*

**КОНЦЕПЦІЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ
КЗ «Маріупольський міський ліцей
Маріупольської міської ради
Донецької області»
на 2016-2020 роки**

ВСТУП

КЗ «Маріупольський міський ліцей Маріупольської міської ради Донецької області» – державний загальноосвітній навчальний заклад нового типу II – III ступеня, що зорієнтований на розвиток здібностей, обдарувань і талантів дітей, відродження і примноження інтелектуального потенціалу України, надання можливості учням здобути знання понад обов'язковий загальноосвітній рівень, розкриття та сприяння реалізації їх індивідуальних творчих здібностей і обдарувань.

I. Основні положення

1.1. Концепція розвитку КЗ «Маріупольський міський ліцей Маріупольської міської ради Донецької області» на 2016-2020 роки (далі – Концепція) є документом, що визначає основні параметри розвитку Ліцею на 2016-2020 роки, забезпечуючи його системний і цілеспрямований характер.

1.2. Концепція спирається та зорієнтована на виконання положень:

Конституції України;

Законодавства України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»;

Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002;

Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (Наказ МОН № 641 від 16.06.15 року);

Положення про загальноосвітній навчальний заклад (Наказ МОН від 27 серпня 2010 р. N 778).

1.3. В основі Концепції:

- орієнтація на розвиток конкурентноспроможного випускника;
- спрямованість на навчання і виховання формування творчо працюючого колективу педагогів-однодумців;
- нероздільність навчання і виховання, що полягає в їх органічному поєднанні формуванні психічно й морально здорової особистості;
- інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу;
- реалізація функції управління в системі інноваційного менеджменту.

1.4. **Головна мета Концепції** – визначення стратегії розвитку Маріупольського міського ліцею.

1.5. Основними орієнтирами для розвитку ліцею на 2016-2020 роки є:

візія Ліцею*;

місія Ліцею*;

стратегічні цілі розвитку Ліцею.

Візія Ліцею – поєднання навчально-виховної роботи з науково-методичною, науково-дослідницькою та експериментальною; використання поряд з традиційними методами та формами навчання і виховання інноваційних педагогічних технологій.

Місія Ліцею – полягає у створенні умов для всебічного розвитку особистості і творчої самореалізації учнівської молоді, вихованні покоління людей, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати й примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Стратегічні цілі розвитку Ліцею:

- Підвищення якості освітніх послуг Ліцею та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним стандартам та вимогам;
- Запровадження в Ліцеї інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;
- Забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників навчально-виховного процесу;
- Створення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища ліцею;
- Активізація діяльності ліцею в міжнародному та європейському освітньому просторі.

II. Основні принципи розвитку Ліцею

Перший принцип – принцип єдності і диференційованості у змісті освіти, який містить у собі такі основні рівні:

- рівень загальнолюдських цінностей, що відповідають освітнім стандартам і нормам світової культури;
- рівень державний – ядро змісту освіти, єдине для всіх шкіл України;
- рівень національно-соціальної, що враховує особливості, властиві національному і соціальному розвитку України;
- рівень регіональний, що відповідає культурним, соціально-політичним, економічним особливостям східної України;
- рівень місцевий, що включає в зміст освіти особливості міста.
- рівень загальноліцейський – спрямованості, профілю, спеціалізації, типу, традицій ліцею;
- рівень індивідуальний, що враховує можливості і бажання учня, вчителя, батьків.

Другий принцип – принцип гуманізації змісту освіти.

Спираючись на прогресивні ідеї діалектики, уявлення про гуманістичну спрямованість діяльності людини, освіта доповнюється і розширюється філософією про сенс життя і призначення людини, про поняття духовності, про загальнолюдські цінності.

Третій принцип – принцип розвиваючого характеру навчання.

Він передбачає саморозвиток особистості і вимагає пріоритетності в процесі навчання мотиваційних аспектів освіти.

Четвертий – принцип педагогічної підтримки, співробітництва та співтворчості між учителем і учнем.

Переорієнтація навчально-виховного процесу на принципах співробітництва і співтворчості учня і учителя, направлення на самоствердження індивідуальності ліцеїста.

П'ятий принцип – індивідуалізація та диференціація навчання.

Цей принцип реалізується у творчому розвитку кожного учня з урахуванням різниці в інтелектуальній, емоційно-вольовій та дієво-практичній сферах.

Цей принцип створення умов для освіти старшокласників відповідно до їхніх професійних інтересів і намірів відносно продовження освіти.

Шостий принцип – принцип оптимізації навчально-виховного процесу – передбачає досягнення кожним учнем найвищого рівня знань, умінь, навичок і розвитку творчих здібностей.

Сьомий принцип -- це принцип відкритості і динамічності освіти, що передбачає її постійний розвиток і саморегуляцію.

III. Структура ліцею

3.1. До ліцею зараховуються учні віком від 12 до 17(18) років. У структурі ліцею I-IV курси (відповідають 7 - 11 класам середньої загальноосвітньої школи).

До ліцею зараховуються учні, які закінчили 7 або 8 класів загальноосвітньої школи і пройшли конкурсний відбір.

3.2. Умови конкурсу розробляються дирекцією за участю органів громадського самоврядування згідно з Інструкцією про порядок конкурсного приймання дітей (учнів, вихованців) до гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.06.2003р. №389.

3.3. За наявністю вільних місць може проводитись додатковий набір на старші курси ліцею. Зарахування учнів з загальноосвітніх шкіл до випускного курсу ліцею не допускається.

3.4. Мікрорайон для ліцею не встановлюється. Учні зараховуються до ліцею незалежно від місця проживання.

3.5. Кількість учнів і класів у ліцеї встановлюється один раз на початок кожного навчального року і затверджується наказом директора ліцею. При вивченні профільних предметів класи поділяються на групи.

3.6. Іноземці приймаються до ліцею відповідно до Закону України від 4 лютого 1994 року "Про правовий статус іноземців".

3.7. Наповнюваність класів, груп у ліцеї, їх поділ при вивченні профільних та інших предметів визначається Міністерством освіти і науки України на основі встановлених Кабінетом міністрів України нормативів фінансування здобуття загальної середньої освіти. За рахунок додаткових асигнувань рішенням ліцею може встановлюватись менша наповнюваність класів і груп.

3.8. Ліцей працює за навчальним планом, що складається на основі розроблених Міністерством освіти і науки України базових навчальних планів із конкретизацією профілів навчання.

3.8.1. поглиблена підготовка учнів досягається в результаті вивчення спецкурсів, факультативів, курсів за вибором, відвідування індивідуальних та групових занять, роботи в науковому товаристві тощо.

3.8.2. профільне навчання реалізується за такими напрямками: іноземна філологія, українська філологія, фізико-математичний, математичний, інформаційний, хіміко-біологічний.

IV. Завдання розвитку

4.1. Підвищення якості освітніх послуг Ліцею та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним стандартам і вимогам.

4.2. Посилення науково-методичного супроводу навчально-виховного процесу та рівня викладання в Ліцеї.

4.3. Запровадження в Ліцеї інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання.

4.4. Забезпечення ефективної взаємодії та співпраці учасників навчально-виховного процесу.

4.5. Активізація діяльності Ліцею в міжнародному та європейському освітньому просторі.

4.6. Розробити та запровадити в Ліцеї нові актуальні напрями допрофільної та профільної підготовки учнів.

V. Умови реалізації

5.1. Встановлення незалежних відносин з юридичними та фізичними особами.

5.2. Усвідомлення учасниками навчально-виховного процесу пріоритетних принципів педагогіки успіху:

- гуманізації;
- індивідуалізації;
- диференціації;
- відродження національних традицій;
- демократизації.

5.3. Формування унікальної, неповторної, творчої особистості.

5.4. Реалізація адміністрацією Ліцею принципів демократизації та гуманізації в управлінській діяльності.

5.5. Підтримка інноваційних процесів громадськістю, органами місцевого самоврядування та органами управління освітою.

Виховний аспект

Мета: сприяння формуванню в учнів знань, умінь і навичок, необхідних для:

- виховання суб'єкта громадянського суспільства, громадянина-патріота України;
- майбутнього успішного вибору професії;
- розвитку пізнавальної творчої активності особистості;
- природних здібностей;
- уяви і продуктивного мислення з гуманістичним світосприйняттям і почуттям відповідальності за долю України, її народу;
- вихованню естетичних смаків;
- ведення здорового способу життя.

Основні завдання:

1. Філософсько-світоглядна підготовка ліцеїстів, допомога їм у визначенні сенсу життя в умовах соціально-економічних змін, нових форм господарювання, у виробленні ціннісного ставлення до власного життя.

2. Формування в учнів:

2.1. Основ наукового світогляду, пізнавальної активності і культури розумової праці, вироблення уміння самостійно здобувати знання, застосовувати їх у своїй практичній діяльності.

2.2. Почуття любові до Батьківщини і свого народу як основи духовного розвитку особистості, шанобливе ставлення до історичних пам'яток.

2.3. Навичок самоврядування, соціальної активності і відповідальності в процесі практичної громадської діяльності.

2.4. Моральних почуттів і рис особистості:

- доброти;
- справедливості;
- честі;
- гуманності;
- поваги до себе й інших;
- розуміння норм загальнолюдської і народної моралі.

2.5. Правової культури, вільного володіння державною мовою, засвоєння основ державного і кримінального права, активної протидії випадкам порушення законів.

2.6. Самостійності у вирішенні будь – яких питань.

3. Підготовка випускників до свідомого вибору професії і навчального закладу для продовження освіти.

4. Залучення учнів до активної екологічної діяльності, формування основ естетичної культури, гармонійний розвиток духовного, фізичного та психічного здоров'я.

5. Формування культури здорового способу життя.

Шляхи реалізації

- Структура виховної роботи Ліцею.
- МО класних керівників.
- Учніське самоврядування.
- Батьківський всеобуч.
- Рада Ліцею.

Методичний аспект

Мета: створення в умовах Ліцею обставин для професійного зростання та розкриття творчого потенціалу кожного педагогічного працівника .

Основні завдання:

1. Створення атмосфери творчого пошуку оригінальних нестандартних рішень педагогічних проблем.
2. Формування в учителів готовності до впровадження сучасних інноваційних технологій.
3. Формування прагнення до оволодіння педагогікою співпраці та співтворчості на принципах особистісно орієнтованих методик навчання та виховання.

4. Підвищення рівня навчальних компетенцій ліцеїстів при використанні ІКТ в навчально-виховному процесі.

Шляхи реалізації:

1. Посилення ролі методичної служби Ліцею у проведенні діагностики, вивчення рівня професійної компетентності вчителів.

2. Створення моделі методичної роботи Ліцею.

3. Удосконалення особистого досвіду на основі кращих досягнень науки і практики викладання.

4. Широке висвітлення позитивного досвіду через:

- майстер-класи;
- семінари – практикуми;
- творчі звіти;
- презентації набутого досвіду.

5. Участь у ліцейських, міських та обласних конкурсах педагогічної майстерності.

Психолого-педагогічний аспект

Мета: формування особистості через ліцейсько-сімейне виховання з урахуванням:

- індивідуальних особливостей;
- здібностей;
- умінь та навичок.

Основні завдання:

1. Створення:

- ситуації творчості для всіх учасників навчально-виховного процесу;
- умов для соціальної самореалізації учасників навчально-виховного процесу;
- умов для позитивної адаптації учнів до навчання у ліцеї.

2. Посилення впливу ліцейсько-сімейного виховання на формування:

- стійкої мотивації до навчання;
- високої духовної культури;
- моральних переконань;
- трудового виховання дітей.

3. Забезпечення якісного психолого-педагогічного супроводу процесу навчання.

4. Практичне забезпечення корекційно-розвивальної роботи:

- діагностики особистісного розвитку;

- ціннісних орієнтацій;
- соціального статусу;
- виявлення вад і проблем соціального розвитку дитини.

5. Орієнтація на соціально-психологічну профілактику негативних явищ в учнівському середовищі, профілактику девіантної поведінки.

Шляхи реалізації:

1 . Психолого-педагогічна діагностика з виявлення у дітей:

- здібностей;
- схильностей;
- потреб;
- відстеження динаміки і розвитку обдарованих та здібних учнів.

2. Консультації та навчання батьків через заняття батьківського всеобучу з питань:

- психології і педагогіки виховання, навчання;
- спілкування з дітьми.

3. Створення сприятливого психологічного клімату у всіх структурних підрозділах навчально-виховного процесу.

4. Морально - культурний особистий досвід учасників навчально – виховного процесу.

Дидактичний аспект

Мета: сприяти формуванню в учнів знань, умінь та навичок, необхідних для майбутнього успішного вибору професії, розвитку пізнавальної творчої активності особистості, природних здібностей учнів, уяви та мислення.

Основні завдання:

1. Робота з обдарованими та здібними учнями.
2. Моніторингова оцінка діяльності учасників навчально – виховного процесу.
3. Апробація варіативної частини навчального плану.
4. Забезпечення самореалізації особистості в різних видах діяльності.
5. Підготовка учнів до майбутньої творчої праці.

Шляхи реалізації:

1. Реалізація Програми роботи зі здібними та обдарованими дітьми:

- 1.1. Методи проблемного навчання.
- 1.3. Науково-пошукова і творча робота ліцеїстів.
- 1.4. Участь у предметних олімпіадах, інтелектуальних конкурсах.

- 1.5. Залучення учнів до роботи в секціях МАН.
- 1.6. Проведення предметних тижнів, декад.
2. Апробація та експертна оцінка мультимедійних засобів навчання.
3. Налагодження зв'язків із вищими навчальними закладами.
4. Створення умов для різноманітної творчої діяльності учасників навчально – виховного процесу.
5. Реалізація нових форм додаткової освіти.
6. Глибока і широка диференціація змісту навчання

Управлінський аспект

Мета: координація дій усіх учасників навчально – виховного процесу, створення умов для їх продуктивної творчої діяльності.

Основні завдання:

1. Управління якістю освіти на основі нових інноваційних технологій та освітнього моніторингу.
2. Моделювання сприятливого соціально – психологічного мікроклімату для життєдіяльності ліцею задля максимально широкої актуалізації творчих здібностей кожної особистості.
3. Забезпечення відповідної підготовки вчителів, здатних успішно втілювати в життя особистісно-зорієнтовану творчу педагогіку.
4. Виконання завдань розвитку, спрямованих на самореалізацію особистості
5. Створення та ефективне використання умов для продуктивної творчої діяльності вчителів.
6. Формування внутрішньоліцейської культури.

Шляхи реалізації:

1. Впровадження в практику роботи ліцею інноваційні технології.
2. Створення сприятливого мікроклімату серед учасників навчально-виховного процесу для успішного реалізації їх творчого потенціалу.
3. Забезпечення виконання замовлень педагогічних працівників щодо підвищення їх фахового рівня через заняття самоосвітою.
4. Підтримка ініціативи кожного учасника навчально-виховного процесу в його самореалізації.
5. Розкриття творчого потенціалу учасників навчально-виховного процесу.

6. Стимулювання творчості учасників навчально-виховного процесу.

VI. Очікувані результати

Реалізація мети і основних завдань забезпечать:

- виховання громадянина-патріота України;
- зміцнення самосвідомості особистості, її національної гідності;
- творче зростання дитини;
- прагнення до пошуку, дослідження, успіху;
- бажання творчо зростати та самовдосконалюватися.

Учні Ліцею:

- відповідальні за свій успіх у житті;
- розуміють, що успіх приходить після наполегливої праці;
- уміють оцінювати ситуації, правильну поведінку;
- уміють реалізувати свій вибір.

Педагогічні працівники:

- формують досвід роботи на підставі нової філософії освіти XXI ст.;
- володіють уміннями проєктувального та продуктивного типу, заснованих на загальних засадах дидактичного менеджменту;
- активно застосовують інноваційні технології;
- піклуються про підвищення методологічної, професійної, організаційної культури;
- допомагають учням в особистій діяльності;
- володіють мистецтвом комунікативності.

Батьки учнів:

- активні учасники навчально-виховного процесу;
- формують разом з педагогами ціннісний потенціал учня.

Ліцей надає вибір освітніх послуг:

- створюється мережа курсів за вибором, факультативів, спецкурсів;
- функціонування різноманітних гуртків;
- діяльність учнівського самоврядування.

* Візія – основне стратегічне завдання (ідея щодо образу майбутнього), яке ставить перед собою підприємство (організація, установа), визначаючи орієнтири свого розвитку.

* Місія — узагальнена мета, реалізація якої є основним завданням стратегічного управління підприємством (установою, організацією).